

HRVATSKI glasnik

Godina XV., broj 44.

3. studenoga 2005.

cijena 80 Ft

Foto: Kata Horvat

IZ SADRŽAJA:

- „Događaji tjedna”
str. 2.
- Pružanje potpore
manjinskim listovima
za razvoj i digitali-
ziranje pisanog medija
str. 3.
- Dani prijateljskoga
grada Rijeke u Čepelju
str. 4.
- Šest tisuća gostiju u
Vlašićima
str. 5.
- Susret pomurskih i
međimurskih poštara
str. 6.
- Harmonikijada
str. 7.
- Mjesec hrvatske knjige
str. 8.
- Koncert Ide Gamulin
u Budimpešti
str. 9.
- Susret hrvatskih
učenika
str. 10.
- Hrvatski grobni natpis
Mihovilu Nakoviću
str. 11.
- Jesenski festival
u Fičehazu
str. 12.
- Praznik jesenskih
plodova
str. 13.
- Pinkovačko-petroviska
školska suradnja
str. 14.

SAJKA – U Sajki (Szajk) u organizaciji Hrvatske samouprave naselja, 22. listopada priređen je Hrvatski dan. U sklopu programa Hrvatskog dana Sajčanima, stanovnicima Sajke, predstavili su se mali plesači kašadškoga KUD-a „Dola”, reče nam voditeljica Društva Rita Vorgić. Kašadska djeca sve češće nastupaju i dobivaju mnogobrojne pozive na koje jedva da mogu odgovoriti. Tako su nakon Sajke sljedećeg dana nastupili u Kašadu obradovavši umirovljenike ovoga malog naselja, a 4. studenoga nastupaju i na Hrvatskom danu u Harkanju. U Sajki su pobrali velik uspjeh sa svoje tri najnovije plesne koreografije. Istoga dana navečer priređen je u Sajki i bal gdje je svirao sastav „Badel”.

NOVO SELO/NEUDORF – Hrvatsko naselje u Austriji, prošloga vikenda je u okviru velike proslave prikazalo odlikovanje „Najselo”, koje dodiljuje Hrvatska matica iseljenika. Subotu, 22. oktobra, je bilo otkrivanje spomen-ploče civilnim žrtvama Drugoga svjetskoga boja kao i židovskim žrtvama ter se je otvorila i izložba „Živi se spominjaju pokojnih Novoseocev”.

U cimiteru posvećen je honvedski spomenik i trojezična ploča. Uz koncert klasične muzike je bio u hali i kulturno-zabavno-kulinarSKI program. U nedilju dan je započet svetačnom hrvatskom mašom uz prikazivanje videofilma o običajima novoseoskoga pira „Kade god su svatski”. Na svetačnom djelatnom sastanku su se našli zastupnici općin ter peljači bivših odlikovanih s „Najselom”, a i gosti iz susjednih zemalja, kao i partnerskih općin. Hrvatsko priznanje, u simbolu starohrvatskoga, glagoljskoga slova *H* je predao Nikola Jelinčić, ravnatelj Hrvatske matice iseljenika, načelniku Štefanu Mikuli. U zabavnom programu uz ostalo je nastupio i KUD „Zagreb-Markovac”.

UNDA – Folklorni večer je bio 15. oktobra, subotu, u mjesnom kulturnom domu kade su „Veseli Gradišćanci” svojoj publici hteli pokazati što su sve naučili ovo ljeto. Uz odraščene su nastupili i najmladji tančoši sela, partnersko društvo „Kajkavci” iz Umoka ter ugarski plesači društva „Lajta” iz Šoprona. Uz šareni spektakl je otvorena i fotoizložba Janoša Grubića iz Vedešina, pod naslovom Slike od pivnice do poda.

„Događaji tjedna”

U tjednu koji je polako za nama, sjetili smo se svojih mrtvih. Ne znam zašto, ali mislim kako je to jedan od dana u godini, ili točnije dva dana, 1. i 2. studenoga, blagdan Svih svetih i Dušni dan, kada kao vjernici još jednom potvrđujemo svoju pomalo zapretenu vjeru u zagrobni život, koji opravdava smisao ovozemaljskih dana i naših čina u njima. Oduvijek je čovjek štovao svoje mrtve, i pogrebnim obredima i danima kada se sjećao svojih pokojnika i uspostavljao veze s njima.

Na Dušni dan, po kršćanskoj predaji, uspostavljamo vezu s onima koji su otišli uz pomoć Boga, Oca neba i zemlje. Život nas je odnio širokim i dalekim meridijanima. Sretni su oni koji su ostali u blizini svojih grobova. Oni koji su daleko, osjećaju posebnu tugu i želju za komunikacijom ovih dana. Jer upravo ovih dana naš razgovor s pokojnicima je dubok, doživljen, sjećamo se svega onoga što je bilo lijepo, i donosimo cvijeće, svijeće, uređujemo grobove. Žalujemo! Hrvati u Mađarskoj imaju duboku tradiciju sjećanja. Hrvatska groblja jako su lijepa, Hrvati tijekom cijele godine štiju svoje mrtve. Palimo svijeće, svjetlo hrani, simbol je Isusa Krista, njegove ljubavi za nas i njegove nazočnosti među nama. Vjere i nade.

Potkraj prošloga tjedna na izložbi „Bogatstvo i glazbeni običaji nacionalnih manjina u Mađarskoj” u nizu izložaba i predavanja predstavljene su fotografije iz zalihe Etnografskog muzeja koje oslikavaju bogatstvo života, običaja, nošnje Hrvata u Mađarskoj od kraja prošloga stoljeća do

danas. „Stare fotografije nošnji Hrvata u Mađarskoj...”, ne samo nošnje već tonski zapis i priče, novinski napisi, te naši grobovi govore o nama, pišu priču koju treba znati pročitati i iz nje učiti.

U Hrvatskom kazalištu jedna glumica predstavila se s jedanaest lica. Vidjeli smo još jednom što može umjetnik koji ima dobar tekst i nadahnuće. Naš je pak tjednik početkom tjedna za svoj internetski portal, zajedno s manjinskim listovima ostalih manjina, u nazočnosti izdavača i predsjednika državnih samouprava, postao „bogatiji” za jednokratnu novčanu potporu u vrijednosti od tri milijuna forinti, koju treba upotrijebiti za razvoj sredstava rada i razvoj infokomunikacije na materinskom jeziku. Pomoć je to za pomaganje objavljivanja pisanog tiska nacionalnih manjina na Internetu. Potpora za manjinske listove u vrijednosti od 22,5 milijuna forinti dobivena je na poticaj Narodnosnoga informatičkog kolegija pri Ministarstvu informatike i telekomunikacije. Ministar Kálmán Kovács naglasio je koliko je važno da manjina na svome materinskom jeziku piše i govori o sebi na netu. Projekt treba biti završen do 30. travnja, a ako želimo i dalje razvijati svoju net-djelatnost, morat ćemo naći nove izvore. Predsjednici manjinskih samouprava pohvalili su inicijativu i potporu Ministarstva informatike i komunikacija s nadom kako će se i u budućnosti naći izvori pri Ministarstvu kojima će se pomagati nastojanja manjinskih zajednica za njihovu medijsku nazočnost na svjetskoj mreži.

Branka Pavić Blažetin

Na minjorodskom groblju

Aktualno

Pružanje potpore manjinskim listovima za razvoj i digitaliziranje pisanog medija

Potpore od Ministarstva informatike i telekomunikacije je 22,5 milijuna forinti. Ta su sredstva u sklopu ugovora za pružanje potpore podijeljena za pet tjednika, dva dvotjednika i šest periodika.

U Republici Mađarskoj od deset milijuna žitelja tek se četiri milijuna koristi Internetom. Među njih se ubrajaju i pripadnici manjina, najavio je ministar informatike i telekomunikacije Kálmán Kovács na sjednici Informatičkoga kolegija nacionalnih manjina u Budimpešti. Kolegij djeluje od 2003. godine i posredstvom tog tijela održava se veza između Ministarstva i pripadnika manjina.

Povod za susret ministra Kovácsa s predstavnicima državnih manjinskih samouprava, izdavača i vlasnika javnih manjinskih tjednika, dvotjednika, periodika, te glavnih urednika manjinskih listova bilo je uručivanje potpore za manjinski tisak. Potpora je zatražena putem natječaja od Ministarstva informatike i telekomunikacije još tijekom kolovoza ove godine, a iznos koji stoji na raspolaganju je 22,5 milijuna forinti. Ta su sredstva u sklopu ugovora za pružanje potpore podijeljena za pet tjednika, dva dvotjednika i šest periodika.

Sa strane tjednika Hrvata u Mađarskoj ugovor je preuzeo predsjednik HDS-a dr. Mijo Karagić koji je ujedno zahvalio Ministarstvu informatike (IHM) te Ministarstvu za mladež, obitelj, socijalnu skrb i jednakost (ICSSZM) i Uredu za nacionalne i etničke manjine (NEKH) na potpori i na pružanju podrške za pokretanje Radio Croatice na Internetu.

Svečano potpisivanje ugovora o preuzimanju potpore održano je u sjedištu Njemačke državne samouprave u Budimu, gdje je tom prigodom održana i tiskovna konferencija u sklopu koje je ministar Kovács istaknuo važnost pojavljivanja pisane riječi na Internetu, osobito ako se radi o pripadnicima manjina. Napomenuo je projekt u kojem je i on sudjelovao u SAD-u među Navaho Indijancima čiji je broj danas 50-ak tisuća, od kojih su mnogi izgubili svoj materinski jezik. Pojavom Interneta, koji je za njih stigao u 24. satu, polako izumirući jezik postao je jezik komunikacije. Naravno, razvojem tehnologije, smanjivanjem preplate, formiranjem tzv. informatičkih punktova u školama, samoupravama, cilj je da do svakog pojedinca stigne Internet, pa tako i do pripadnika manjina na njihovu materinskom jeziku. Većinom je to zasada još način komuniciranja mlađe generacije, ali stvaranjem navika može postati koristan za svakoga. Posebnu ulogu u svemu tomu igra digitaliziranje manjinskog tiska i pojavljivanje na svjetskoj

mreži, što ima snažan utjecaj u proširivanju kulture i životu dane zajednice. Ta je zamisao vodila na nedavnomu zajedničkom zasjedanju Mađarske i Rumunjske vlade gdje je rođena zamisao koja je odonda i ostvarena, pokrenut je portal tzv. bilaterale na mađarskom i rumunjskom jeziku. Ministar Kovács je najavio zajedničko zasjedanje Mađarske i Hrvatske vlade još tijekom prosinca ove godine, u sklopu kojega bi se ideja o proširivanju portala mogla ostvariti i s tom susjednom strateški važnom državom.

Dakako, u svemu tome Ministarstvo informatike i telekomunikacije može biti samo katalizator jer u toj grani gospodarstva nepotrebno je planirati na dugoj stazi, pa se tako potpora daje za tri godine. Pozornost ministra nazočni novinari skrenuli su i na radiodifuziku odnosno na ukinuće srednjeg vala istočne frekvencije na državnom radiju od 1. veljače 2006. godine, na kojima se emitiraju emisije manjinskih redakcija. U pripremi je privremeno rješenje za emitiranje tih programa, ponuđen je srednji val koji pokriva područje umalo cijele države, a pomoću digitaliziranja programa ne bi se trebali voditi pregovori oko dometa odašiljača.

U svezi s tim također je zatražena pomoć ministarstava, da se ponudi najbolje moguće tehničko rješenje za emitiranje javnih radio-emisija kao i za digitaliziranje arhiva radijskih i televizijskih materijala. Sve to ukazuje na to da su manjinska uredništva putem Interneta postala sastavnicom ne samo svoje nego i većinske kulture koje povezuju svojim matičnim državama.

Prisjećanje na 15. obljetnicu samoupravljanja

Povodom 15. obljetnice samoupravnog sustava u Mađarskoj, u petak, 21. listopada, u Dušnoku je održana prigodna svečanost na koju su pozvani svi nekadašnji i aktualni zastupnici mjesnih, seoskih i manjinskih samouprava – izvijestila nas je predsjednica Hrvatske manjinske samouprave Matija Mandić Gohér. Kako nam uz ostalo reče, početka se najprije prisjetio načelnik sela Péter Palotai, a zatim Ágnes Szegedi koja je bila načelnicom sela tijekom čak dva mandata. U ime triju manjinskih samouprava (hrvatske, njemačke i ciganske) Matija Mandić Gohér ukratko se osvrnula na njihov rad, o tome što su ostvarili u proteklom razdoblju, koje su im poteškoće i glavni ciljevi u radu. Istaknula je nadalje važnost priprema za iduće manjinske izbore, koji će se, prema izmijenjenom zakonu, održati 2006. godine.

MOHAČ – BELI MANASTIR – Od 24. do 27. listopada učenici mohačke Srednje stručne škole Miklósa Radnótiya boravili su u Belom Manastiru. Gradovi Beli Manastir i Mohač prijateljski su gradovi i već niz godina zaredom postoje razmjene učenika između njihovih škola. Zanimljivo je kako u toj mohačkoj školi više od stotinjak učenika uči hrvatski jezik kao strani, a postoji i razred koji hrvatski uči u satnici za materinski jezik i polaže maturu iz hrvatskog jezika, reče nam profesorica Marija Prakatur. Oni su u narečenom razdoblju boravili u Belom Manastiru, bili su smješteni kod obitelji i pohađali nastavu, učili hrvatski jezik. Kako nas je izvijestila Marija Prakatur, 27. listopada u Srednjoj stručnoj školi održana je „brucošijada“ na kojoj su bili nazočni i uzvanici iz zbratimljene Srednje stručne škole iz Belog Manastira, a izaslanstvo je predvodio ravnatelj belomanastirske škole Veljko Frank. Uz njega Mohač su posjetili i roditelji djece iz Belog Manastira kod kojih su bili smješteni mohački učenici.

MOHAČ – Kako nas je izvijestila predsjednica Hrvatske samouprave grada Mohača Marija Barac, uz dan Svih svetih i Dušni dan, mohačka Hrvatska samouprava položila je vijence sjećanja na grobove preminulih šokačkih Hrvata koji su svojim životom i radom mnogo učinili za mohačku Šokadiju.

STINJAKI – Po riči savjetnice za hrvatski jezik u Gradišću Edite Horvat-Pauković pedagoginje iz Željezne županije će 28. i 29. oktobra sudjelovati na konferenciji u Austriji. Na poziv Edite Mühlgszner, nadzornice za hrvatsko školstvo u Austriji, će naši učitelji/učiteljice ter odgojiteljice čuti zanimljiva predavanja o dvojezičnosti ter predstavljena budu najnovija zorna sredstva i knjige za podučavanje jezika. Tajedan dan kasnije sjeverni dio Gradišća putuje na konferenciju „Dvojezičnost“ u dotično austrijsko naselje.

PETROVO SELO – Petroviski ženski zbor *Ljubičica* ne živi samo za gostovanja u stranskom nego u jesen jur tradicionalno pozove i same selčane na jedno jačkarno, glazbeno i plesno otpodne. Ljetos uz pineznu potporu Javne zaklade za nacionalne i etničke manjine u Ugarskoj ter Javne zaklade za Petrovo Selo je priredjen 16. oktobra, nedilju, zborovni susret na kom su još sudjelovali školski tančoši, HKD *Gradišće* ter i odraščeni tamburaši. Program je začeo domaći koruš pod peljanjem Jolanke Kočiš, u pratnji muzičkoga sastava. Zatim su na redu bili školski tančoši s gradišćanskim tancem. Tamburaški sastav uz dirigiranje Andraša Handlera je i ekstar nastupio, ali ne u dosad naučnoj formaciji, nego su bili med njimi i mladji svirači. Nimški zbor iz Pornove s peljačicom Sásdi Istvánné je donesao vesele narodne jačke iz svojega bogatoga repertoara. Poznatu hrvatsku jačku smo ovput mogli čuti i na nimškom jeziku.

HKD *Gradišće* za to otpodne je predstavio splet gradišćanskih tancev ter čuda ritmičniji šokački folklorni vijenac. Pedagoški koruš već od 30 ljet funkcionira u Sambotelu. U dirigiranju mlade voditeljice zbora Nóre Bognár predstavljene su ugarske narodne jačke ter djela Lajosa Bárdosa, u muzičkoj pratnji Andree Daróczy. Ugarsko-hrvatsko-nimško zborovno otpodne je završeno, naravno, daljnjim jačenjem, u restoranu Gorica.

KAŠAD – U Kašadu je odlukom mjesne samouprave počelo uvođenje plina u seoski dom kulture. Putem natječaja dobivena su novčana sredstva iz kojih će se izgraditi tri plinska konvektora u domu kulture i u Seoskoj kući u kojoj već više od godinu dana Kašadani se mogu koristiti internetskim uslugama.

Dani prijateljskoga grada Rijeke u Čepelju

Gradove prijatelje kao što su Rijeka i Čepelj (Csepel) ne povezuje samo sporazum potpisan 8. ožujka 2002. godine nego i razni sadržaji koji iz godine u godinu obogaćuju tu suradnju. Prijateljske veze, međutim, datiraju znatno prije, 1999. godine, otkada su se povezali tadašnji dužnosnici dvaju gradova, koji su suradnju započeli razmjenjivanjem učenika.

Ovih dana, točnije od 19. do 23. listopada, izaslanstvo grada Rijeke se predstavio u XXI. okrugu grada Budimpešte, u Čepelju. To je zapravo uzvratni posjet otprije tri godine u sklopu kojega je otvorena izložba „Arhitektura Rijeke 1845. – 1945.“ Radi se o projektu koji je osmislila mr. sc. Diana Glavočić, pomoću fotografija i izvornih arhitektonskih crteža Fabijana Damira. Izložbu u Čepeljskoj galeriji otvorili su Branko Franceschi, ravnatelj Muzeja moderne i suvremene umjetnosti, i čepeljski dogradonačelnik Ferenc Orosz, koji su razmijenili uzajamno i darove, slike koje predstavljaju detalje svojih gradova. Izložene fotografije koje dočaravaju graditeljsko naslijeđe i sto lica Rijeke, razvrstane su u tri razdoblja: koje prikazuju arhitekture u razdoblju historicizma, secesije i moderne Rijeke. Kako i viša kustosica MMSU gospođa Glavočić navodi, dio izložbe već je predstavljen u Budimpešti u sklopu turističkoga predstavljanja grada. Međutim, posebna bliskost te izložbe u glavnom gradu Mađarske je to što se mogu uočiti zajednički arhitekti koji su svoje planove ostvarili i u Budimpešti i u Rijeci. Tako ima mnogih sličnosti u stilu pa i kod imena arhitekata; tu je na primjer: Lajos Hausmann koji je projektirao nekoliko istaknutih zgrada u Budimu i Pešti te u Rijeci, Guvernerovu palaču.

Nakon izložbe u čepeljskomu Radničkom domu nastavljeno je druženje, i to uz glazbeni koncert Mandolinističkog sastava kulturno-umjetničkog društva „Fratellanza“, koje djeluje u sklopu Zajednice Talijana grada Rijeke. Taj je instrumentalni sastav nastao još 1948. godine u sklopu tadašnjega „Circolo Italiano di Cultura“. Nastupao je u R. Hrvatskoj i inozemstvu pod ravnanjem Maria Vlassicha, Antona Corela, Livia Florisa, Flavia Cossetta i Raula Devjaka. Jednosatni Gala program sastavljen od 14 skladbi izveden je pod umjetničkim vodstvom prof. Ariane Bossi, čije su mandolistkinje i mandolisti zasigurno dočarali Rijeku i more u srca slušatelja među kojima je bio i čepeljski gradon-

ačelnik Mihály Tóth te otpravnica poslova Veleposlanstva R. Hrvatske u Budimpešti Melinda Adam. U obogaćivanju suradnje zasigurno mnogo znači multikulturalnost grada Rijeke, kazuje predsjednik Odbora za međugradsku i međunarodnu suradnju Ernest Cukrov. Mađarska zajednica i organizacije u zadnje vrijeme vrlo su aktivne u gradu, na što ukazuje i zajednička povijest i suživot dvaju naroda, posebno od osamostaljenja R. Hrvatske omogućen je drugačiji pristup mađarskoj manjini. Aktivni su sudionici Dana nacionalnih manjina u Rijeci i u Vijeću nacionalnih manjina u gradu u kojemu spadaju među glavne pokretače raznih kulturnih aktivnosti. U Rijeci postoji i talijanska organizacija, koja ima Centar za povijesno istraživanje, izdavačku kuću Edit, koja izdaje dnevne novine, časopise, bavi se izdavačkom djelatnošću za potrebe osnovnih i srednjih škola, a u sklopu kazališta postoji i Talijanska drama te mnoštvo kulturnih organizacija koje se vežu za amatersku aktivnost. Rijeka uza svoju arhitekturu čuva i nekoliko spomen-ploča koje su postavljene osobama koje su živjele i zadužile grad svojim radom. Jedna od njih je otkrivena sredinom ove godine i posvećena je Miklósu Vásárhelyiju, povjesničaru, političaru i istaknutoj ličnosti revolucije 1956. Uz povijest i kulturu poveznice su i gospodarstvo, istina da su riječka i čepeljska luka doživjele i intenzivniju gospodarsku suradnju, pa uz povezanost nas tište i isti problemi, veli predsjednica Gradskog vijeća Dorotea Pešić-Bukovac koja je žiteljima Čepelja predala i pozdrav gradonačelnika grada Rijeke Vojka Obersnela. Idući neslužbeni susret gradova prijatelja zakazan je na Riječkom karnevalu koji posjećuje sve više gostiju iz R. Mađarske. A. P.

Intervju

Šest tisuća gostiju u Vlačićima

Kulturno-prosvjetni centar Hrvata iz Mađarske u Vlačićima svečano je otvoren 6. svibnja. Za pokretanje i funkcioniranje objekta zadužen je d.o.o. „Zavičaj“ na čelu s Ladislavom Gujašem. Društvo je bilo pred velikom zadaćom, jer Centar može djelovati samo tako ako je popunjen gostima, a svibanj je bio krajnji rok da se započne organiziranje ljetovanja. Ljeto 2005. g. bilo je tzv. pokusno ljeto, vrijeme uhođanja. Prilikom razgovora na otvorenju objekta ravnatelj „Zavičaja“ sam obećala da ću ga potražiti koncem sezone da porazgovaramo o dostignućima i iskustvima.

Razgovor vodila: Bernadeta Blažetin

Prvo ljeto za d.o.o. „Zavičaj“ vjerojatno je bilo naporno. Vrijeme organiziranja ljetovanja bilo je već dosta kasno, ipak možemo li govoriti o pozitivnim rezultatima?

– Mislim da možemo. Pogledamo li broj noćenja, kojih je bilo oko 6000 od kraja lipnja do kraja rujna, ne smijemo se žaliti, naime, to je otprilike 85% popunjenosti. Naravno, zadovoljan bih bio kada bi bilo još više gostiju, no ipak realno moramo gledati stvari. Dosta smo kasno mogli započeti organizaciju, malo je bilo reklame, jer nije bilo dovoljno vremena za to, trebalo je raditi na pokretanju objekta. Što se tiče financije, uspjeli smo postići nešto više od tzv. pozitivne nule. Moram reći da smo za prvu godinu dobili potporu za održavanje objekta od Mađarske vlade, ali mi smo još u neke stvari ulagali. Kupili smo hladnjake u svaku sobu, opremili namještajem vanjsku terasu, kupili u kuhinju još jednu pećnicu, roštilj i još razne sitnice koje su potrebne za udobniji boravak u ljetovalištu.

Gostiju je bilo, no Centar je namijenjen ponajprije hrvatskim društvima, udrugama i ustanovama. Jesu li oni bili u većini ili je bilo više privatnih gostiju?

– Bilo je i skupina, i škola, KUD-ova, npr. bajaska i baćinska škola, tamburaši iz Koljnofa, iz Hrvatskog Židana, ali njih je bilo manje. Uzrok tomu, naravno, valja tražiti u razmjerno kasno započetom organiziranju, školske ustanove svoj proračun imaju već na početku godine. Nadam se da će iduće godine njihov broj porasti.

Da bi se taj problem mogao riješiti, potrebno je vrlo dobro uskladiti natječaj, djelovanje Centra i programe, proračune

organizacija, ustanova. Ima mnogo hrvatske djece kojima roditelji ne mogu platiti ni ovu nisku cijenu ljetovanja. Što je tvoje mišljenje o tome?

– Slažem se s time. Moja je zadaća da ponudim, da dobro informiram svakoga o mogućnostima. U cijeni ne možemo praviti razlike, naši su troškovi neovisni o osobama koje dolaze. U tome mogu pomoći mjesne samouprave, potpore preko natječaja i razni načini nabave materijalnih izvora. Inače, te cijene vrlo su povoljne. U svezi s tim bi trebali koraknuti voditelji, tražiti razne načine da naši ljudi stignu na to mjesto. Velik je trošak i putovanje, pogotovo za one goste koji dalje stanuju od hrvatske granice, npr. Gradišće, Pešta, Bačka. O tome sam već razgovarao s čelnicima HDS-a i obećali su da će odvojiti novaca za autobusne troškove, te da će novac za natječaj ciljno dati za programe koji bi se organizirali u Vlačićima, no o tome još mora odlučiti Skupština.

Sad već imate iskustva prve sezone. Što bi trebalo mijenjati i kako nastaviti dalje?

– Najvažnije je da informacije do ljudi stižu navrijeme. Mi već danas radimo na cjeniku za iduću godinu, da ponude stignu do Božića. Moram reći da ćemo povisiti cijenu, jer su ove cijene bile odista irealno niske. Ove godine nismo trošili na propagandu, pa stoga su i cijene bile niže. Sada ćemo izraditi prospekte. Običi ću sve škole s propagandnim materijalom. Planiram napraviti videofilm da predočim ljudima mjesto, objekt, okolicu. Istodobno radimo i na web-stranici. Još neke sitnice u svezi s ponudom. Smatramo da ne bi trebao puni pansion, jer mnogi gosti nisu se vratili s plaže na objed. To ćemo mijenjati obilnim doručkom i večerom sa švedskim stolom, kuhat će se jedino ako će biti potrebno za djecu. Razmišljali smo i o tome da bi se po narudžbi moglo kuhati različito, da restoran radi i za one goste koji ljetuju u Vlačićima, i htjeli bi jesti neke specijalitete. Kanimo urediti plažu. Postavit ćemo tobogan o čemu su pregovori već u tijeku, jer i za to treba radna dozvola. Postavit ćemo tuševu, zahode, a naši će djelatnici biti odgovorni i za njihovu čistoću.

Ovog ljeta vremenske prilike nisu bile povoljne. Mogli ste li ponuditi i neke druge sadržaje osim kupanja?

– Izlete smo već organizirali i ovog ljeta.

Povezali smo se s vlasnicima brodova, gotovo svaka smjena je imala organiziran izlet iz Vlačića, Ražanca ili Zadra. Brod iz Nina ima stakleno dno pa su izletnici mogli promatrati ljepote mora. U selu ima 3-4 autobusa kojima se također može organizirati izlet na slapove Krke ili u Nacionalni park Paklenicu. Dogodine bih želio više raditi na tome. Volio bih imati animatore koji bi za skupine organizirali razne programe, no tu koncepciju moramo unaprijed izraditi. Drugi nam je plan da nudimo mogućnost za razne športske aktivnosti. Zemlje oko ljetovališta su u vlasništvu Crkve. Već smo uputili pismo zadarskom biskupu da se na neki način riješi i to. Željeli bismo izgraditi parkiralište, tenisko igralište, igralište s drvenim igračkama, opremiti nogometno igralište te izraditi pozornicu. Mogle bi se održavati i kulturne priredbe. Čelnici grada Paga ponudili su sudjelovanje kulturnih skupina na priredbi Paško ljetu, a u Vlačićima bi se mogli organizirati programi za goste, za mještane i za okolna naselja.

Jesu li uspio uspostaviti vezu s ustanovama iz Hrvatske, čiji bi djelatnici rado proveli nekoliko dana u Vlačićima?

– Objekt je prije svega namijenjen za pripadnike naše narodnosti, ali nazočnost ljudi iz matične domovine nam je vrlo potrebna. Najbolje bi bilo ako bi naše škole, udruge ili samouprave, koje imaju prijateljske veze, zajedno organizirale programe u Vlačićima, to je prilika za dobro upoznavanje, druženje, npr. kod djece to bi bila najbolja vježba jezika. Obratio sam se i Hrvatskoj matici iseljenika radi mogućnosti održavanja seminara na tome mjestu. Nedavno mi se javila jedna zagrebačka škola, neki su se interesirali za školu prirode te Ministarstvo obrazovanja i znanosti za održavanje seminara za hrvatsku manjinu izvan domovine. Postupno se upoznavaju s našim objektom, a tek ćemo sada krenuti s propagandom. Interesirale su se manjine i iz drugih država, iz Rumunjske, Slovačke. Ja sam optimist. Organiziramo doček Nove godine u Vlačićima i nadamo se da će predstojeća, 2006. godina biti još uspješnija za d.o.o. „Zavičaj“, u korist svih Hrvata.

Ja također želim to, i da što više naše djece dospije u Vlačice uživati u prekrasnome Jadranskom moru.

Iz Vlačića u Budimpeštu i Serdahel

Djelatnici „Zavičaja“ na izletu u Mađarskoj

Kulturno-prosvjetni centar i odmaralište Hrvata iz Mađarske u Vlačićima prve goste primio je mjeseca lipnja i kako se ulazilo u špic turističke sezone, broj gostiju je rastao iz dana u dan, popunjenost Centra je bivala sve bolja, a odmora za njegove djelatnike sve manje. Tako je to bilo sve do početka listopada, kada se moglo malo odahnuti. Jedanaest zaposlenika Centra više od četiri mjeseca radili su danju i noću, 24 sata dnevno, prekovremeno, uvijek kada je trebalo, dežurali i bili na raspolaganju gostima. Stoga je ravnatelj „Zavičaja“ d.o.o., Ladislav Gujaš, sredinom listopada doveo na odmor svoje radnike u Mađarsku. Na izletu su bili voditelj objekta Davor Vadlja, recepcionarka Senija Pogorilić, šef kuhinje Željko Vrbovković, kuharice Radojka Alaburić i Đurđa Brkić, konobari Vera Šarić i Anto Šapina, sobarice Dubravka Glavan, Anita Zekanović i Helen Dobrila. Oni su imali priliku upoznati državu u kojoj žive Hrvati, vlasnici objekta u kojem oni rade i iz koje dolazi većina gostiju u Kulturno-prosvjetni centar i odmaralište Hrvata iz Mađarske. Bila je to prilika da se još bolje međusobno upoznaju jer u turističkoj sezoni koja je iza njih ni za to nisu imali vremena. Posjetili su Kanižu i upoznali se s kulturno povijesnim znamenitostima toga grada, divili se Balatonu i Tihanyu te Budimpešti. U Budimpešti su bili gosti Hrvatskog vrtića, osnovne škole, gimnazije i đачkog doma. Posjetili su i Ured Hrvatske državne samouprave gdje ih je primio predsjednik HDS-a dr. Mijo Karagić. Upoznali su se i s radom i djelatnošću Neprofitnog poduzeća za informativnu, kulturnu i izdavačku djelatnost Croatica Kht. Posjetili su zgradu mađarskog Parlamenta te Budimsku tvrđavu. Svima njima bio je to prvi posjet Budimpešti i Mađarskoj, te su bili više nego oduševljeni viđenim.

Djelatnici ljetovališta iz Vlačića u Serdahelu

Susret pomurskih i međimurskih poštara

Kolege iz Hrvatske su se iznenadili s informatičkom opremljenošću mađarskih pošta. – U odnosu na broj stanovnika, u Hrvatskoj postoji nešto manje poštarskih ureda. – Položaj poštara je sličan i u jednoj i u drugoj državi.

Međimurski su poštari skupa pjevali sa sumartonskim tamburaškim sastavom

Mnogo puta se čuje da su manjine mostovi u uspostavljanju veza između susjednih država, i to je odista tako. Za njih nije prepreka ni jezik, koji vrlo olakšava komunikaciju. Na sličan je način ostvaren prije tri godine prvi susret međimurskih i pomurskih poštara u Sumartonu.

Poštari su, doduše, već prije nekoliko desetljeća bili povezani, ali ono se obustavilo, no 2003. g. sumartonski poštari Đuro Lukač i Marta Kramarić sjetili su se da bi bilo dobro to obnoviti. U svezi s tim potražili su i čelnike središnje pošte u Kaniži, koji su zamisao smatrali vrlo dobrom.

Gđa Kramarić je inače vrlo aktivna u kulturnom i društvenom životu Sumartona, članica je KUD-a, a g. Lukač se bavi športskim poslovima, trenira dječju nogometnu ekipu. U organizaciji susreta pomogli su mnogi Sumartanci i članovi kulturnoga društva. Tako su se poštari treći put susreli, 15. listopada u Sumartonu. Susret je bio veliko druženje ljudi istog zanimanja s obje strane Mure.

Oko podneva su se okupile poštarice i poštari u domu kulture (120-ak osoba), gdje su se poznavali, nakon toga su slijedile utakmice: mali nogomet za žene, a veliki za muškarce. Rezultati su bili pravedni; dok je u ženskom nogometu pobijedila međimurska ekipa, u muškom nogometu bolji su bili Pomurci. Uspješno sudjelovanje je trebalo proslaviti u seoskome domu uz kulturni program i obilnu večeru.

U ime domaćina sve sudionike dana srdačno su pozdravili donaćelnik Sumartona Jože Đuric i voditeljica središnje pošte u Kaniži Gizella Santa. Ona je zahvalila gostima koji su se odazvali pozivu u tako lijepome broju i izrazila zadovoljstvo što je susret ponovno uspio. Tijekom dana se vidjelo da su se poštari vrlo dobro osjećali i svakako bi željeli

da se ta suradnja nastavi. O toj vrsti kontaktiranja izviješten je i kaniški gradonačelnik, koji je izrazio želju da se upozna s ovom vrstom suradnje i ako je moguće, spreman je pružati pomoć.

Predstavnica međimurskih poštara Mirjana Pasarić, izvršna direktorica središta pošta u Čakovcu, izvijestila je nazočne o tome da je taj prijateljski susret prethodio i jedan službeni prije dva tjedna kada su se čelnici čakovečke pošte upoznali sa sustavom kaniške pošte.

Kolege iz Hrvatske su se iznenadili s informatičkom opremljenošću mađarskih pošta, što u Hrvatskoj još nije provedeno u takvoj mjeri. U odnosu na broj stanovnika, u Hrvatskoj postoji nešto manje poštarskih ureda, dok je u Mađarskoj ima gotovo na svakome mjestu. Zahvaljujući novim promoviranim uslugama kao što je HP ekspres (usluga od kuće do kuće), koji se u Mađarskoj tek sada počeo primjenjivati, korisnici u Hrvatskoj vrlo su zadovoljni.

Položaj poštara je sličan i u jednoj i u drugoj državi, plaća im je solidna, no u Hrvatskoj im je nešto viša, ali svi koji rade u tom poslu vole ga, poštara rado primaju svugdje jer uvijek donosi neku novost u kuću, malo porazgovara s ukućanima, i uslužan je.

Gđa Pasarić se vrlo raduje toj suradnji, iskustva su pozitivna, u Pomurju su ljudi srdačni, iskreni, jednostavni, a u Sumartonu dolaze kao da bi došli doma jer mnogi govore i hrvatski.

KUD Sumarton i ovaj put je imao velik uspjeh, Međimurci su veoma cijenili poznate pučke pjesme i plesove.

Sljedeće će druženje biti u Čakovcu na Dan hrvatske pošte.

Beta

Međunarodni glazbeni susret u Udvaru

Harmonikijada

Velik je odjek ovih dana izazvao drugi po redu međunarodni susret svirača i ljubitelja harmonike u seocu u neposrednoj blizini Pečuha u kojem već stoljećima žive bošnjački Hrvati.

Organizatori susreta Društvo za mlade umjetnike sela Udvara na čelu s poznatim ljubiteljem harmonike i harmonikašem *Markom Radićem* drugu godinu zaredom odlučilo se organizirati Harmonikijadu u Udvaru, uz potporu brojnih sponzora: Dalmácia Karaván Kft., Restorana Horváth iz Kašada, Samouprave sela Udvara, Pečuške pivovare, Pečuškog radija,

Savjeta za regionalni razvoj područja i mnogih drugih podupirača. Susret se održao 22. i 23. listopada. Prvi dan otpočeo je registracijom i ručkom za sve sudionike, a potom kulturnim programima, te kuhanjem na otvorenome (čevapčići, grah u glinenim loncima, pečeno prase, paprikaš...). Potom je u domu kulture otvorena izložba harmonika, te sviranje harmonikaša.

Nakon toga slijedilo je predstavljanje harmonikaša, Hrvata, Srba, Nijemaca, Armenaca, Grka, Mađara profesionalaca, a i onih koji se sviranjem harmonike bave iz hobija. Navečer je u seoskom domu kulture slijedio bal uza sudjelovanje Trija iz Dalja, koji je svirao hrvatsku, mađarsku, njemačku, srpsku i romsku glazbu. U emisiji na hrvatskom jeziku Mađarskog radija Marko Radić je rekao da je susretu pribivalo tridesetak harmonikaša, iz Mađarske i iz inozemstva. Nedjeljni programi otpočeli su glazbenim buđenjem, a potom stručnim programima i natjecanjem harmonikaša uz poznate stručnjake harmonike, kao što je Mića Janković glazbeni urednik TV Novi Sad. Navečer je održan gala program te nastup glasovitoga harmonikaša Zoltána Orosza čiji orkestar prati poznatoga pjevač Zorana na njegovim koncertima.

Nakon toga slijedilo je veselje i spontana glazbena izvedba, kako su organizatori na pozivnici naznačili, do iznemoglosti.

Koji instrument da uzmen

BELI MANASTIR – U belomanastirskoj Gradskoj knjižnici u uzvratnome su posjetu boravili knjižničari Visokoškolske knjižnice iz Baje. Tom je prigodom u prostorijama Gradske knjižnice otvorena izložba pod nazivom „Upoznavanje i povijest grada Baje“, na kojoj su izložene brojne zavičajne knjige i stare fotografije grada Baje. Prikazana je i filmska projekcija radi boljega upoznavanja toga grada. Nazočne je u ime belomanastirske gradske uprave pozdravio dogradonačelnik Vladimir Kedmenec, zaželjevši dobrodošlicu gostima, te istaknuvši kako se nada da će buduća suradnja donijeti konkretne rezultate i biti uspješna poput suradnje grada Belog Manastira i Mohača. Okupljeni su imali prigodu upoznati društveni život, kulturu i način življenja, te povijest. Govorilo se i o struci, s naglaskom na menadžmentu u knjižnici i stručnoj obradi knjiga. – Ovo je velik događaj za sve nas jer je riječ o međunarodnoj suradnji dviju knjižnica – istaknula je Marija Kretić-Nagy, ravnateljica Gradske knjižnice, podsjetivši kako su predstavnicima Gradske knjižnice Beli Manastir u rujnu posjetili Baju i vrlo brzo organizirali uzvratni posjet. Također, izrazila je nadu da će se suradnja i dobri odnosi nastaviti, dodavši dogradonačelnikovo izjavi činjenicu kako knjižnica izvrsno surađuje sa sličnim ustanovama u Mohaču i Pečuhu. Nije propustila prigodu spomenuti da u okviru Gradske knjižnice djeluje središnja knjižnica Mađara u Hrvatskoj, pod vodstvom Andree Zabjan, te kako će i nadalje poticati na čitanje knjiga na mađarskom jeziku. Naša je suradnja počela zajedničkim projektom i izložbom Gradske knjižnice u Baji pod nazivom „Pismenost u Slavoniji od početaka do danas“, rekla je pak Majrone Bodor, ravnateljica knjižnice Visokog učilišta u Baji, nastavljajući kako imaju cijeli niz planova vezanih uz buduću suradnju. Budući da je Mađarska članica EU, dodala je, veći je izgled za dobivanje sredstava na natjecanjima, a u planu je i razmjena studenata. Naime, studenti završnih godina visokog učilišta u Baji odrađivali bi stručnu praksu u Gradskoj knjižnici Beli Manastir.

HRVATSKA KRONIKA

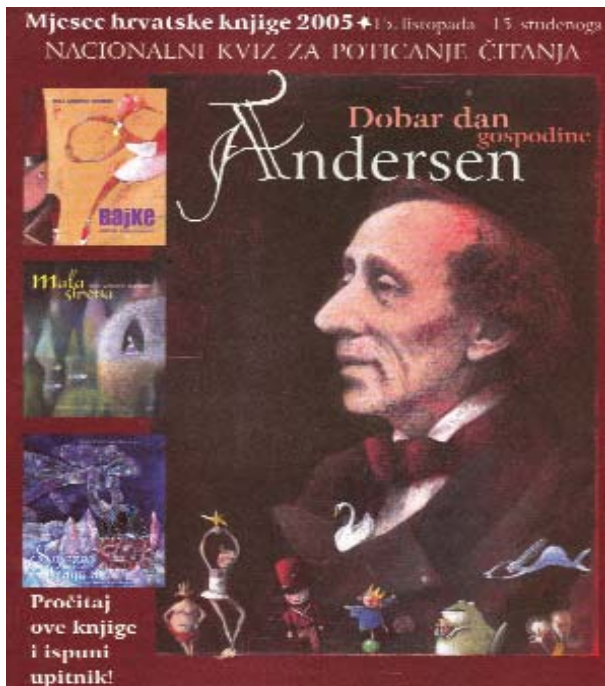
9. studenoga 2005. u 13.00 na m1
(Repriza: 10. studenoga
u 14.05 na m2)

Događaj tjedna u Hrvatskoj
Skup Organizacije baranjskih samouprava
TV-kalendar
Male minute
Urednik: Mišo Balaž

Mjesec hrvatske knjige

15. listopada – 15. studenoga

U znaku Hansa Christiana Andersena

Ovogodišnji Mjesec hrvatske knjige u znaku je Hansa Christiana Andersena i 200-godišnjice njegova rođenja, u znaku kraljice „Dobar dan, gospodine Andersene”, u znaku knjiga Bajki Hansa Christiana Andersena (tako je najnovije hrvatsko izdanje Andersenovih bajki ilustrirao poznati hrvatski ilustrator Svjetlan Junaković), Male Sirene, Snježne kraljice, Ružnog pačeta, Kresiva, Djevojčice sa žigicama...

Znameniti danski pisac bajki Hans Christian Andersen rodio se 2. travnja 1805. u danskome gradiću Odenesi. Otac mu je bio siromašan postolar, a majka pralja. Rastao je u siromaštvu i nije se redovito školovao, a nakon očeve smrti s 14 godina Andersen odlazi u Kopenhagen želeći postati pjevačem, plesačem i glumcem. Uz pomoć bogatih zaštitnika školuje se u Kopenhagenu, putuje svijetom, te uskoro postaje svjetski poznatim i omiljenim piscem. Pisao je priče, pjesme, drame, romane i putopise, a proslavio se svojim pričama i bajkama. Umro je 1875. godine. Danas je Andersen najpoznatiji svjetski pisac čije su bajke i priče prevedene na stotinjak svjetskih jezika, doživjele brojna izdanja i nadahnule

mnoge umjetnike. Najveća svjetska nagrada za dječju literaturu upravo je Andersenova nagrada, koja se dodjeljuje svake druge godine najboljemu živućem piscu i ilustratoru za njihov doprinos stvaralaštvu knjige za djecu i mladež.

I učenici od 2. do 4. razreda Hrvatske osnovne škole Miroslava Krleže ovih dana čitaju Andersena na hrvatskom jeziku, i pripremaju se za sudjelovanje na Nacionalnome kvizu za poticanje čitanja

„Dobar dan, gospodine Andersene” koji se organizira u sklopu Mjeseca hrvatske knjige. Organizatori Mjeseca hrvatske knjige, Knjižnice grada Zagreba, Hrvatski centar za dječju knjigu i Odjel za djecu i mladež Gradske knjižnice uz glavnog pokrovitelja Mozaik knjigu u kviz za poticanje čitanja „Dobar dan, gospodine Andersene” uključili su djecu i mladež diljem Hrvatske, ali i škole te kulturna društva i za hrvatsku djecu u susjednim zemljama. Naime, kada se pročitaju preporučene Andersenove knjige, rješava se upitnik, a najbolji, prvi od najboljih u svim skupinama sudjeluju na završnoj svečanosti koja će se održati u Zagrebu 11. studenoga u 12 sati u Kongresnoj dvorani Zagrebačkog velesajma u okviru sajma knjiga Interliber 2005., dok će u sklopu završne svečanosti Gradsko kazalište Trešnjava iz Zagreba izvesti balet Ružno pače.

Učenici pečuške hrvatske škole, reče nam knjižničarka Marija Kalai, već su prije dvije godine uspješno sudjelovali Mjesecu hrvatske knjige, tako i ove godine jedno ili dvoje učenika u pratnji knjižničarke putuju u Zagreb na završnu svečanost.

LUKI PALJETKU OVOGODIŠNJA NAGRADA „GJALSKOG”

Književna nagrada „Ksavera Šandora Gjalskog” za najbolje prozno djelo objavljeno od rujna 2004. do rujna ove godine pripala je akademiku Luki Paljetku za knjigu „Skroviti vrt” u izdanju Profil Internationala iz Zagreba.

„Skroviti vrt” maštovita je dnevnička autobiografija Cvjete Zuzorić, dubrovačke plemkinje, Paljetkovim marom i erudicijom obogaćena mnoštvom književnih, kulturnih i civilizacijskih činjenica renesansnog Dubrovnika i širega sredozemnog prostora u drugoj polovici 16. i prvoj polovici 17. stoljeća.

Paljetak u tome dnevniku, koji se slobodno može nazvati romanom, ulazi u Zuzorićinu psihu kao da je živio u njoj, rekao je Tito Bilopavlović predsjednik Prosudbenog povjerenstva. Ocijenio je da je ta knjiga nedvojben kulturni dobitak, nešto što prelazi ono na što smo navikli u hrvatskoj književnosti unazad 15 godina, a i bilo koja nacionalna književnost dočekala bi ju kao besprijeekornu estetsku i civilizacijsku vrijednost. Na natječaj koji dodjeljuje Društvo hrvatskih književnika, prispjelo je rekordnih 67 prozanih djela.

TRENUTAK ZA PJESMU

Luko Paljetak

SVA POVIJEST

Sva povijest sudjeluje u tomu kad te ljubim, i spominju se dični kraljevi koji nose imena, kao biljke u nekom krasnom vrtu, latinska, beskonačna, i kao duge kose ljepotica u noći padaju kiše škrtu nudeći nama glazbu dok tijelo tvoje rubim

s namjerom da te sasvim odredim prema svemu što želi prisustvovati tebi s davnim nekim pravom i možda željom neutaženom, gledam gradove koji leže zauvijek tvojim mekim rukama uhvaćeni i gotovo ti ne dam disati, ne dam piti i prepuštam te nijemu

i savršenu drugim trenucima i drugim pažljivim postupcima, i moje brojne greške postaju divne, sušta vrлина kojom tješim usnulu tvoju zebnju, sjenama tebe dugim pokrивam kao lišćem iz kojeg vise teške povijesne zagonetke; ja treba da ih riješim, a kako, kad te ljubim? a kako kad te ljubim;

Koncert Ide Gamulin u Budimpešti

Pod pokroviteljstvom Veleposlanstva Republike Hrvatske u Budimpešti, u okviru niza bogatih i raznovolikih programa budimpeštanskoga VI. okruga, održanih od 14. do 16. listopada, uz organizaciju i realizaciju Ministarstva kulture Republike Hrvatske, Grada Zagreba i gradskog ureda za obrazovanje, kulturu i šport, Hrvatske manjinske samouprave VI. okruga, Središta za kulturu Novoga Zagreba i Javne zaklade VI. okruga za kulturu, 15. listopada, s početkom u 19 sati, na Staroj glazbenoj akademiji „Ferenc Liszt” u Budimpešti, priređen je koncert umjetnice glasovira Ide Gamulin iz hrvatske metropole.

Velebna komorna koncertna dvorana u Vörösmartyjevoj ulici 35., krcata uzvanika, ljubitelja ozbiljne glazbe, s burnim je pljeskom dočekala umjetnicu Idu Gamulin.

Tijekom prvoga dijela više od jednosatne dojmiljive umjetničke interpretacije predstavljeno je sedam sonata za glasovir talijanskoga skladatelja Domenica Scarlottija, potom Sonata breva u G-duru također Sicilijanca Vincenza Bellinija, te Une Pensée á Florence, djelo Gioacchina Rossinija.

U drugom dijelu večernjega koncerta oglasilo se djelo I. Kuljerića, uglazbljeno na temelju Arabeska, melodije Gioacchina Rossinijeve, te četiri skladbe na glasovir i jedna uglazbljena u stilu Ofenbacha, Petit Caprice, također od Rossinija.

Ida Gamulin jedna je od vodećih hrvatskih pijanistica, diplomirala je na Muzičkoj akademiji u Zagrebu u razredu prof. Jurice Murajija, a usavršavala se u Weimaru i Londonu kod majstora svjetskoga glasa Rudolfa Kehrera, Alfreda Brendela, Johna Lilla i Annie Fischer. Godine 1983. dobitnica je nagrade Myra Hess te debitira u Londonu. Uručena joj je i nagrada Svetislav Stančić, Milka Trtnina te specijalna nagrada Festivala u Freiburgu. Nastupala je uz orkestre diljem Europe i u Sjedinjenim Američkim Državama, s

uglednim dirigentima Carlom Richterom, Helmutom Hánchenom, Nikolajem Aleksejevima i drugima. Gošća je međunarodnih festivala u Spolettu, Varni, Strat-Fordu, Janačekovu festivalu i drugima. Snimala je za BBC, France Musique, CBS Bayerischer Rundfunk, diskografsku kuću EMIMava te u domovini, gdje je objavila 11 nosača zvuka. Njezina snimka Brahmsove sonate u fis-molu uvrštena je među najbolje Brahmsove izvedbe na američkom Classical mp3 directory. Za tisak je priredila cjelokupan opus glasovirskih minijatura Dore Pejačević čije stvaralaštvo godinama sustavno predstavlja. Ugledna hrvatska skladateljska imena – Papandopulo, Kelemen, Klobučar, Kuljerić, Josipović, Šipuš – na njezin poticaj napisali su skladbe koje je s uspjehom praižvela u Hrvatskoj i inozemstvu.

Nakon koncerta u Londonu gdje je nastupila uz pijaniste Martu Argerich i Stephena Kovacevicha, Ida Gamulin sve češće surađuje u projektima komorne glazbe s poznatim europskim glazbenicima.

Članica je žirija međunarodnih pijanističkih natjecanja, i redovit je profesor glasovira na Muzičkoj akademiji Sveučilišta u Zagrebu. Predsjednica je Europske udruge glasovirskih pedagoga Hrvatske (EPTA).

U karijeri je prati rečenica glasovite pijanistice Annie Fischer: „Izrazita osebnost i poetski pristup glasoviru čine njezine interpretacije nesvakidašnjima.”

Da je to odista tako, uz mađarske domaćine i pokrovitelja, suradnika Veleposlanstva, mogli su se uvjeriti i brojni budimpeštanski Hrvati, koji su, osim kazališnih predstava na materinskom jeziku i folklornih prigoda, željni i ozbiljne glazbe, napose ako nas ona obogaćuje nezaboravnim i ugodajnim trenucima užitka umjetničkih nadahnuća iz matične nam države.

Na koncu upečatljivog i nezaboravnog koncerta, uz oduševljeno pljeskanje, umjetnici Idi Gamulin je uz srdačne prijateljske čestitke krasnu kitu cvijeća predao veleposlanik Republike Hrvatske dr. Stanko Nick, koji je potom publiku pozvao na prijateljski domjenak.

Marko Dekić

Dječja plesna skupina iz Čavolja gostovala u Budimpešti

Dječja plesna skupina Hrvatske manjinske samouprave sela Čavolja u nedjelju, 2. listopada, gostovala je u Budimpešti na Narodnosnom danu i festivalu piva u Pesterzsébetu. Kako nas je tom prigodom izvijestio predsjednik Hrvatske manjinske samouprave *Stipan Mandić*, do gostovanja je došlo na poticaj *Roze Plavić Šereš*, predsjednice Hrvatske manjinske samouprave XX. okruga, rodom iz Čavolja. Za skupinu čavoljskih Hrvata, četrnaestero čavoljske djece s roditeljima, harmonikaša *Zorana Barića*, učenika iz Santova, i članove čavoljske hrvatske samouprave prijepodne od 10 do 12 sati organiziran je posjet Nacionalnom kazalištu i Palači umjetnosti, a nakon toga u društvu domaćina, zastupnika hrvatske samouprave spomenutog okruga, upriličen je zajednički ručak. U prigodnome kulturnom programu koji je u organizaciji mjesne Njemačke manjinske samouprave održan s početkom u 14 sati, osim drugih nastupila je i dječja plesna skupina bunjevačkih Hrvata iz Čavolja. Prikazavši bunjevačke plesove *Farbačica* suknjica, *Ej gori lampa*, *Doktore*, *Keleruj* i *Mazujka* u pratnji santovačkog učenika *Zorana Barića* koji je harmonici i samostalno izveo *Momačko* te *Bačvansko kolo*, imali su uspješan nastup. Predsjednik *Stipan Mandić* smatra najvećim uspjehom Hrvatske manjinske samouprave upravo pokretanje dječje plesne skupine koja okuplja 14 čavoljskih učenika od 5 do 12 godina koje podučava učiteljica *Zita Ostrogonac Kiss*. Spomenimo da je bunjevačka plesna skupina 11. listopada nastupila i na berbenim svečanostima u susjednom Sentivanu i mjestu, a idući nastup u studenome imat će ponovno u Čavolju.

Lutkarski kružok

Kako nas je obavijestio umirovljeni učitelj *Marin Velin*, dugogodišnji ravnatelj Učeničkog doma u Santovu, pod njegovim je vodstvom i ove godine pokrenut lutkarski kružok za djecu koji se u mjesnom domu kulture održava svakog četvrtka popodne od 15.30 do 16.30, a okuplja nekoliko učenika hrvatske škole. Od 1. studenoga pak počinju redovite probe betlemara, koji će svake subote popodne u dva sata uvježbavati pastirsku igru za Božić.

Baćino

Susret hrvatskih učenika

U organizaciji mjesne Osnovne škole, u petak, 21. listopada, u Baćinu je priređen već tradicionalni Susret hrvatskih učenika iz Bačko-kiškunske županije.

U ime domaćina okupljene goste, uzvanike, učenike, nastavnike i ravnatelje škola iz *Aljmaša*, *Baje* (s *Fancage*), *Bikića*, *Dušnoka*, *Gare*, *Kačmara*, *Santova* i *Baćina*, među njima posebno generalnoga konzula Republike Hrvatske u Pečuhu *Ivana Bandića* i zastupnika hrvatske manjine u Kuratoriju Javne zaklade za nacionalne i etničke manjine *Mišu Heppa*, pozdravio je ravnatelj škole *József Szabadi*. Uz ostalo, on je istaknuo kako je ovo već četvrti susret hrvatskih učenika koji je priređen uz cjelodnevni program i druženje, a ukupno peti zaredom. Zahvalio je svim sudionicima i gostima što su prihvatili poziv, a glavnoj organizatorici, učiteljici hrvatskoga jezika *Lenki Stanojev Herner* na zalaganju oko organizacije ponovnog Susreta. Ukratko je upoznao nazočne kako baćinska škola od 1. do 8. razreda ima 154 učenika.

Od toga 26 učenika uči hrvatski jezik, a 70-ak pleše u dječjoj plesnoj skupini pod vodstvom učiteljice *Lenke*. Ujedno je zahvalio mjesnoj samoupravi koja je prošle godine s milijun, a ove s dva milijuna forinta putem natječaja pridonijela razvijanju školskih učionica i opremi raznim pomagalicama za uspješniju nastavu.

Okupljene je na hrvatskom i mađarskom jeziku pozdravila i učiteljica *Lenka Stanojev Herner*, zahvalivši ponajprije Hrvatskoj manjinskoj samoupravi sela *Baćina*, Javnoj zakladi za nacionalne i etničke manjine u Mađarskoj, Nuklearnoj

elektrani *Paks* i *Seoskoj* samoupravi na potpori, kojom su pridonijeli uspješnosti priredbe. Kao glavni cilj, ona je istaknula druženje i međusobno upoznavanje učenika pristiglih iz raznih naselja, uz poziv sudionicima da što više rabe materinski hrvatski jezik.

Nakon prigodnih riječi i otvorenja, recitacije na hrvatskom jeziku, te pjevanja santovačkih školaraca u pratnji učenika *Zorana Barića* na harmonici, u mjesnoj športskoj dvorani otpočelo je natjecanje i druženje učenika u poznavanju hrvatskoga jezika, te vještinama i drugim zabavnim nadmetanjima. Četveročlane ekipe, posebno za niže i više razrede, rješavale su pismene zadatke iz hrvatskoga jezika, križaljke, a zatim su se natjecale u raznim vještinama, pa i u krunjenju kukuruza. Dječja igra i cika ispunila je športsku dvoranu, a nakon završetka natjecanja svim školama sudionicama uručene su spomenice s poklon-knjigom, a najboljima, prema ocjenjivačkom sudu u sastavu *Anica Matoš* (*Kačmar*), *Katica Pap* (*Dušnok*) i *Marija Batinkov* (*Baja*), i posebne nagrade za osvojeni plasman. Nakon objeda u mjesnom domu kulture, priređena je i hrvatska plesna sačnica, a već po običaju, u 15 sati sudionici su gledali predstavu *Misija-T* koju je izvela družina Hrvatskoga kazališta iz Pečuha.

U nastavku se za dobro raspoloženje pobrinuo se dušnočki tamburaški sastav „*Racke žice*“, a od 18 sati održan je i prigodni kulturni program baćinske Dječje plesne skupine.

Tekst i slika: *S. Balatinac*

Hrvatski grobni natpis Mihovilu Nakoviću

„Svu svoju moć je stavio u službu naroda. Zato ga danas slavimo i poštujemo kao jednoga od naših najvećih rodoljubov i narodnih velikanov.“

Koljnofska osnovna škola ljeta dugo nosi ime Mihovila Nakovića i vjerno njeguje spominke na školnika, autora brojnih gradišćanskih udžbenikov. Po riči Agice Sárkózi, direktorice škole, svako ljeto učenici 5. razreda nosu brige za Nakovićev grob da to bude u red spravljen, nakinčen s kiticama i na ov način svaka će koljnofska generacija imati konkretnu povezanost s Mihovilom Nakovićem. Ove jeseni, u okviru Nakovićevoga naticanja, jur stara želja škole se je spunila, s tim da je konačno posvećen i hrvatski natpis na Nakovićevom grobnom spomeniku u Koljnofu. Pri posvećenju je Mirko Berlaković, bivši direktor velikoborištofske Glavne škole, govorio o istaknutoj osobi gradišćanske povijesti i pri tom istaknuo: *Nakovićeva velika zasluga je da su Gradišćanski Hrvati krajem 19. stoljeća zapeljali Gajev pravopis. A prihvaćanjem Gajevoga pravopisa je postavljen prvi korak na stvaranju književnoga oblika gradišćanskohrvatskoga jezika. On je koordinirao hrvatske učitelje pri sastavljanju školskih knjig i tako stvorio prvu djelatnu zajednicu ondašnjih hrvatskih učiteljev. Doznali smo još od njega da Naković nije samo sastavio školske knjige i priručnike, ali brinuo se je i zato da se ne zgubu narodne jačke ter je je pobrao i izdao u posebnoj knjigi. U izdavanju nabožnih knjig je on nadmašio dotadašnje autore. Njegovi su molitveniki služili ujedno i za pjesmarice, a za kantore je sastavio crikvenu pjesmaricu ka je još i dandanas hasnovana. Uredjivao je Kerštjansko-katoličanski kalendar, nadalje je autor Knjižice za seljačke ljude ka pred-*

stavlja i prvi časopis Gradišćanskih Hrvatov. Mirko Berlaković je s ovimi riči završio svoj spomin-govor: *„Svu svoju moć je stavio u službu naroda. Zato ga danas slavimo i poštujemo kao jednoga od naših najvećih rodoljubov i narodnih velikanov.“* Potom su iz črnoga mramora napravljenu knjigu pred grobnim križem otkrili bivši direktor škole Franjo Pajrić ter sadašnja direktorica Agica Sárkózi. U pratnji molitve je mjesni farnik posvetio i prekrasno djelo. Na 165. jubilej rođenja i 105. ljet smrti Mihovila Nakovića, koljnofska škola je uz pineznu potporu Javne zaklade za nacionalne i etničke manjine u Ugarskoj za 300 jezero forintov dala napraviti konačno ta spomenik u kom je na knjižnoj stranici uklesan i portret Mihovila Nakovića ter hrvatska pjesma, u vječnu čast i slavu koljnofskomu školniku.

-Tiho-

Mjesni farnik posvećuje hrvatski grobni spomenik

Utemeljena neprofitna udruga aljmaških Hrvata

Prema priopćenju predsjednice Valerije Petrekanić Koszó, na Skupštini održanoj u utorak, 25. listopada, prihvaćen je novi Statut Neprofitne udruge bunjevačkih Hrvata u Aljmašu, koja je utemeljena još potkraj prošle godine kako bi se sudski registrirala jedna udruga aljmaških Hrvata.

Prije svega ona otvara veće mogućnosti za dobivanje potpore putem raznih natječaja, a preduvjet je i za dobivanje novčane potpore od aljmaške gradske samouprave.

Da bi njezina djelatnost bila proširena, prema odluci Skupštine, s novim je Statutom utemeljena Neprofitna udruga za razne djelatnosti.

Fancaga

Obnovljena pučka škola za odrasle

Kako smo već prije objavili, Opće prosvjetno središte na Fancagi u Baji nastoji oživjeti tradiciju obnavljanjem nekadašnje gospodarske gimnazije ili pučkog učilišta za odrasle, koju je svojedobno za puk tada još samostalne Fancage pokrenuo profesor Visoke nastavnice škole *Bálint Bellosics*.

Tako je nedavno predavanje o vrtlarstvu održala profesorica stručne vrtlarke škole *Mária Zombori Fábián*, a o demokraciji visokoškolski profesor *Tamás Brachinger*. Niz predavanja u okviru pučke škole nastavljen je u ponedjeljak, 24. listopada.

Popodne u 3 sata ravnatelj *Joso Ostrogonac* za učenike je održao predavanje o ulozi škole u životu gradskog naselja Fancage, a od 5 sati povjesničar kulture *dr. Zoltán Gál* svojim je izlaganjem podsjetio na priključenje Fancage gradu Baji prije 75 godina.

Uz pomoć gradskoga muzeja priređena je mala izložba povijesnih dokumenata i novinskih članaka reprezentativnih za razumijevanje tadašnjih događaja. Kako dodaje ravnatelj Ostrogonac, potkraj studenog u školi će se upriličiti prisjećanje na fancaškoga pjesnika *Stipana Grgića Krunoslava*, a nakon mise u okviru male svečanosti na zgradi škole bit će otkrivena i spomen-ploča u njegovu čast.

S. B.

Tri desetljeća Baranjske umjetničke kolonije

„Tri desetljeća Baranjske umjetničke kolonije 1975. – 2005.“ naziv je izložbe otvorene 20. listopada u osječkoj Galeriji likovnih umjetnosti u povodu značajne obljetnice osnutka te prestižne likovne manifestacije. Tijekom tri desetljeća, s iznimkom ratnoga razdoblja i vremena mirne reintegracije 1991. – 1997., a to znači od 1975. do 1990. i potom od 1998. do 2005., u radu Kolonije sudjelovalo je gotovo stotinu umjetnika, te je izložbom predstavljen izbor 47 autora, zastupljenih s 50 djela! Od osnutka i početka rada, prvim sazivom i otvorenjem izložbe 23. rujna 1975., Baranjska umjetnička kolonija predstavljala je jednu od središnjih kulturnih djelatnosti baranjskoga prostornog okvira. „Kolonija je trajala sedam jesenjih dana u godini, a potom su djela saziva u pravilu održavana na izložbama prvo u Belom Manastiru i potom Osijeku, te selektivno u Pečuhu, Slavonskome Brodu i Zagrebu. Do rata glavninu izabranih umjetnika činili su hrvatski umjetnici, potom oni iz jugoslavenskih republika te obvezno – gost iz Mađarske. Pozivani su umjetnici svih generacijskih razina i umjetničkih poetika ...“, piše u popratnome materijalu uz izložbu. Svi su ovi umjetnici ostavili iza sebe vrijedna ostvarenja, kako najavljuju iz Galerije, napominjući da je ovim povodom izložba predstavljena u suženom obliku. „Suženom izboru su dva razloga, prvi se tiče činjenice da je znatan dio djela podijelio ratnu i poratnu sudbinu prostora u kome je nastao, odnosno da je pokraden znatan dio tijekom rata i okupacije baranjskoga prostora kada su nestala sva djela koja nisu bila u stalnom postavu do 1990.“ Naime, 1990. godine veći je dio umjetnina prenesen (zaslugom Davorina Taslidžića) u Arhiv Belja Kneževa, gdje je ostao sačuvan, te je 1998. vraćen u Gradsko sveučilište Beli Manastir. Nakon povrata 164 sačuvana djela, 1998. Kolonija je nastavila rad te zahvaljujući akademskim slikarima, podrijetlom Baranjcima, Kati Mijatović i Zoranu Paveliću te njihovu velikom naporu i nastojanjima da svaki saziv bude što kvalitetniji i na tragu suvremenih umjetničkih kretanja, Kolonija je obnovila djelatnost tako da na ovoj izložbi sudjeluju i umjetnici posljednjih saziva.

Jesenski festival u Fićehazu

Berbena povorka u Fićehazu

Prije nekoliko godina dječji vrtić u Fićehazu pokrenuo je tradiciju da u listopadu svake godine održi tjedan posvećen jeseni, s nizom hrvatskih sadržaja. Toga tjedna polaznici dječjeg vrtića upoznaju se s ljepotama jeseni, skupljaju šareno lišće, plodove jeseni, od kojih prave razne sličice, ukrase, figurice. Uče hrvatske izraze vezane uz jesen: vrste voća i povrća koje se tada beru. Članovi pjevačkoga zbora pričaju im o starim običajima, o teškim poslovima na poljima. Jedan dan posjećuju i vinograd, gdje sudjeluju berbi grožđa, nauče sve etape berbe od skidanja grozda do kušanja mošta. Uče pjesmice i igre vezane za jesen.

Voditeljica dječjeg vrtića Erika Nemet smatra vrlo važnim da djeca u vrtiću ono o čemu uče, mogu sama iskusiti, dotaknuti, vježbati, jer na taj način lakše im se učvrsti znanje.

Vrhunac toga tjedna svake je godine berbena povorka kroza selo i berbeni bal u čiji se program uključuju i osnovna škola, roditeljsko vijeće i mjesni pjevački zbor.

Ta cjelodnevna priredba ove godine održana je 15. listopada.

Zahvaljujući prekrasnom vremenu, u berbenoj su povorci sudjelovali mnogi mješ-

tani, a i gostujuće skupine. Za trajanja povorke nudeni su kolači što su ih ispekli roditelji, te, dakako, vino, mošt. Potom je pak u domu kulture priredn kulturni program.

Učenice 8. razreda Marijana Juhas i Renata Lakatoš sve sudionike i gledatelje srdačno su pozdravile i na hrvatskom i na mađarskom jeziku, te govorile o važnosti toga dana, o važnostima tradicija koja obogaćuju ljudski život.

Vrlo bogat program dječjeg vrtića u kojem je bilo niz hrvatskih plesova i pjesama razveselio je svakoga gledatelja.

Puhački orkestar iz Kaniže i mažoretkinje iz Gelse diktirali su odlučan ritam, a pjevački zbor iz Kerestura i Fićehaza dobili su pravi pljesak za lijepe hrvatske pjesme.

Na repertoaru programa bio je i nastup Plesne skupine iz Kaniže.

Roditeljsko vijeće dječjeg vrtića se pobrinulo i za večernju berbenu zabavu, na kojoj je glazbu nudio orkestar Ivana Magića. Veselje je popratio i prekrasan vatromet. Program su potpomagali: Zaklada za nacionalne i etničke manjine, Hrvatska državna samouprava, mjesna samouprava te mnogi poduzetnici iz Fićehaza i Kerestura.

Beta

Dan Svih svetih

Svi znate da postoje dani kada se svečano i s poštovanjem odlazimo pokloniti sjenama predaka i prijatelja. Njihovi zemni ostaci počivaju u grobovima na koje ćemo staviti i cvijeće i svijeće, tiho izmoliti Očenaš. Sačuvajte u sjećanju svoje umrle onakvima kakvi bijahu u životu s vjerom da im je na drugom svijetu udijeljena božja milost.

Na dušni dan

Idemo tiho večernjoj misi. Tajanstven sumrak s neba visi.

Svi se molimo u našem kraju Da Bog nam čuva drage u raju!

Ivan Boždar

Praznik jesenskih plodova

Jesen je sa svojim šarenim bojama i plodovima zakucala i na vrata pečuskoga Hrvatskog vrtića. Kao do sada svake godine, i ove smo godine organizirali za djecu jesensku radionicu koja je ujedno i praznik jesenskih plodova.

Pripreme su počele već u rujnu. Djeca su dobila zadatak da od kuće donesu razne plodove. Budući da naš vrtić pohađaju i djeca iz okolnih sela (iz Udvara, Salante, Pogana, Kulinja itd.), tražile smo od njih da donesu bundeve i kukuruza te razna povrća. Djeca su nam

bila jako aktivna, pa smo do dana radionice skupili 6-7 bundeva raznih veličina i oblika, vreću kukuruza i povrća. Za vrijeme šetnji po pečuškim parkovima s djecom smo sakupljali kestenje, žir i drugo.

U srijedu, 12. listopada, rastvorile smo dvije velike sobe i sve tri dječje skupine su bile zajedno. Odgojiteljice su izradivale razne stvari s djecom od sakupljenih jesenskih plodova. Pravili smo strašila od bundeva u koja smo stavili upaljene svijeće, autobus s putnicima od kestenova te brod s jarbolima od salate, i slično.

Od povrća smo napravili razne figure, likove iz poznatih bajka: Snjeguljicu, patuljke... razne životinje, konje, pse, itd.

Djeca koja žive u gradu, još nisu imala priliku kruniti kukuruz, to im se veoma dopadalo za vrijeme radionice, veselo su kupila zrna da bi na glinenj pločici napravila lijepe darove za roditelje.

Dok smo tako zajedno radili, pjevali smo poznate pjesme o jeseni koje smo do sada naučili, a tko je imao volju, mogao je zaplesati na narodnu glazbu (Hopa cupa, Savila se... i sl.).

Na kraju smo u hodniku vrtića priredili izložbu kako bi i roditelji mogli vidjeti što smo sve radili u radionici. Svi smo se dobro proveli u tome jesenjem ugodaju koji ćemo na dogodine ponoviti.

Janja Šimo-Bošnjak
odgojiteljica skupine „Leptira“
pečuskoga Hrvatskog vrtića

Dječje igre

Dječje igre, to su ptice
što visoko lete,
a nijedno ljudsko oko
na zna kamo one slete.

Dječje igre, to su snovi
što nas katkad noću bude,
poticaji to su novi,
nove zore što se nude.

Dječje igre, to su mreže
što ih svaki život plete,
u očicu svake od njih
djetinjstva se trag zaplete.

Marija Đanović

U spomen Karlu Kneziću

Dan aradskih mučenika, 6. listopada, dan je mađarske nacionalne žalosti. Pomislimo li na mađarsku oslobodilačku borbu 1848. – 1849. godine u kojoj su se Hrvatska (na strani Habsburgovaca) i Ugarska borile jedna protiv druge, to jest naša matična država i sadašnja domovina bile smrtni neprijatelji. Međutim, za vrijeme oslobodilačke borbe ipak nas povezuju oni Hrvati koji su se borili zajedno s Mađarima, čiji je istaknuti lik general Karlo Knezić.

Svake godine na Dan aradskih mučenika pred njegov spomenik, rad umjetnika Frigyesa Janzera, polažemo vijenac sjećanja. I ove je godine kratku svečanost priredila profesorica mađarskog jezika i književnosti Edit Gordos, a vijenac je položila HOŠIG-ova Đačka samouprava pod vodstvom učenice 11. r. Klaudije Šuhajda.

Ime Karla Knezića poznato je i slavno samo u Mađarskoj. Rođen je 1808. g. u Vojnoj krajini, u Velikom Grđevcu, otac mu je Hrvat, austrijski časnik Vojne krajine, a majka mu je kći poznatog Omarpaše. Uči u Grazu, od 1824. služi u Varaždinskoj krajini, premješten je u Galiciju. Budući da je njegova jedinica podređena pod nadležnost prve mađarske vlade, vraća se u Ugarsku. Istaknuo se junaštvom u bitci kod Szolnoka 5. ožujka 1849., u proljetnoj vojni dva puta je nagrađen: osvaja most kod Tápióbitske 4. travnja., svojim neočekivanim, noćnim napadom kod Komarna 26. travnja razbija nekoliko jedinica austrijske vojske. Sudjelovao je i u opsadi Budima. U lipnju je promaknut u pukovnika.

U vojni pokraj rijeke Vaga i Pereda kao zapovjednik učinio je greške, zbog čega ga Görgey smjenjuje. Kossuth, koji ga je namjeravao imenovati i gubernatorom Erdelja, imenuje ga zapovjednikom pričuvnih snaga kod gornje Tise sa zadaćom braniti prijelaz kod Tokaja od Rusa. Izgubivši tokajski prijelaz, pridružuje se glavnim snagama mađarske vojske.

Zajedno s njima polaže oružje pred Rusima kod Világosa. Uhićen je skupa s ostalim generalima mađarske oslobodilačke borbe, zatvoren u Aradu, i obješen. Njegove su zadnje riječi (u prijevodu): „Kako je čudno: kršćanin je i sudac Haynau i ja. Samo je đavao mogao tako pomiješati karte.”

Pinkovačko-petroviska školska suradnja Phare CBC projekt na web-stranici: pinkopetro.com

Pri završnoj ceremoniji jednoljetošnje suradnje, unutar Phare CBC programa, su se našli školari, učitelji, a i načelnici dvih partnerskih općin, 13. oktobra, četvrtak, u Petrovom Selu. Lani u jesen se je ganuo međunarodni program pod naslovom „Skupni koreni-europske vridnosti s dičjimi očmi”, na kojega su Pinkovac i Petrovo Selo od Europske unije dobili već od trideset jezera eurov. Na osnovi toga četiri put su se našli projektni razredi pri različiti programi, koji su praćeni i točnim dnevnikom, izvješćaji i kipici, na športskom danu, pri Danu prirode, na skupnoj božićnoj priredbi u Pinkovcu, našem selu, a i u četarskom Čitalačkom taboru. Primarna zadaća je bila ove suradnje da dica čim već doznaju o žitku u Europskoj uniji pri određeni tema: pri ocjenjivanju kulturne vridnosti, u gajenju jezika i tradicijov, u čuvanju prirode i okolice, a da se družu, prijatelju se sa susjednim narodom. Pri tom su se i pinkovački učenici kot i petroviski sa svojimi znanji predstavili i domaćoj i publiku u partnerskoj općini. Pri zadnjem školskom sastanku je najavljeno da rezultati, zgoditki toga školskoga kontaktiranja su jur vidjeni i na Internetu, i tako je prvi put posjećena web-stranica pinkopetro.com, ka je napravljena o tom uspješnom djelovanju na ugarskom i nimškom jeziku. Ovde se najdu do najmanjega detalja, po ideji peljača i projekt-menadžera Mikloša Kohuta, opisi i

popraćeni materijali za ov projekt. Zvana toga predstavljaju se sela Petrovo Selo i Pinkovac, prekrasna je galerija slik, a posjetitelji imaju i mogućnost reagirati u knjigi za goste. To su veljek pogledala dica prilikom ovoga spravišća, a petrovisku kompjutorsku sobu jur krasu ona moljanja, crteži koji su napravljeni o EU, s tumačenjem što znači za hrvatsku dicu u Pinkovcu, kot i u Petrovom Selu živiti pod jednim krovom. Za oficijelnim aktom, naravno, je došlo do skupne južine, a poslije toga i do jedva čekanova igranja na školskom dvoru. Po riči Mikloša Kohuta, završni akord projekta ne pelja do otkinuća školskoga kontaktiranja, štoveć ove jur postojeće veze treba neprestalno ofriščati međusobnimi pozivi, izleti. Naime, ako nešto ovako uspješno funkcionira, treba osigurati i daljnji kontinuitet. Zato je u decembru ponovo predvidjen skupni advent dice, a od februara dojučega ljeta pinkovački i petroviski učenici zajedno će pohoditi otpodnevne ure tamburicanja da bi dobili temeljitu izobrazbu na svi instrumenti.

Kako petroviski, tako i pinkovački prvak Leo Radaković s priznanjem je govorio o prošljetošnjem školskom djelu ter je istaknuo da na vrlo ugodan način su bile priredjene sadržajne aktivnosti, a pri sastanki je otkriveno i to kakovu prednost i korist ima poznavanje hrvatskoga jezika.

-Tiho-

„Hrvatska“ – najljepša fotografija

I hrvatske samouprave u Budimpešti, glavnom gradu Mađarske, trebaju naći optimalne oblike djelovanja u sredinama u kojima su utemeljene i s ljudima kojima svakodnevno surađuju i sreću se. Tako je početkom ljeta Hrvatska samouprava Kispesta raspisala fotonatječaj pod nazivom Hrvatska. Nastojalo se tim činom privući sve zainteresirane stanovnike toga okruga da se bolje upoznaju s ljepotama naše matične domovine, te im skrenuti pozornost da dio hrvatske kulture, jezika i običaja živi upravo među njima, i da su nositelji toga njihovi sugrađani, kispestanski Hrvati. Natjecatelji su se mogli natjecati u dvije kategorije, djeca od 11 do 14 godina i mladež od 15 do 18 godina. U obadvije kategorije ocjenjivački sud izabrao je tri najuspješnija fotouratka. Oni koji su osvojili prvo mjesto nagrađeni su, u protuvrijednosti nagrade od 10 000 forinti, drugo 6000 forinti, a treće 4000 forinti, materijalom koji im je potreban kako bi napravili dobru fotografiju. Usto kao poklon dobili su CD-izdanja s hrvatskom glazbom, te večeru u Hrvatskom restoranu. Svi

oni koji su se željeli natjecati morali su poslati svoje fotografije najkasnije do 16. rujna, a rezultati su viđeni 15. listopada na svečanosti i Hrvatskoj večeri u Knjižnici Ervina Szabóa na prigodnoj izložbi pod naslovom Hrvatska. Svaka je slika imala svoje ime, nadnevak (datum) gdje i kada je načinjena te ime onoga tko ju je načinio. Mi donosimo najuspješnije ocijenjene fotografije. Ovu je priredbu novčano podupirala Javna zaklada za nacionalne i etničke manjine s 50 tisuća forinti, kazala nam je Marta Babinski, predsjednica Hrvatske samouprave Kispesta.

U kategoriji 11 – 14 godina:

1. Szabina Sági: Galebovi;
2. Dániel Tran: Lice oblaka
3. Gábor Pírnat: Vodena parada

U kategoriji 15 – 18 godina:

1. Katalin Podmaniczki: Sunčanje;
2. Ádám Veremes: Ruka
3. Rita Sági: Obala

(uredništvo)

DAN HRVATA • HORVÁT NAP

15.00 – 16.00
Sveta misa u Crkvi reda sv. Dominika (Šopron, Széchenyijev trg 4.)

16.30 – 17.00
„Gradišće 15 let“ i izložba slika Lajoša Brigovića
Konferencijski i kulturni centar Ferenc Felsza
(Šopron, Ulica Ferenc Liszta 1.)

17.30
Otvorenje, pozdravni govori, dodjela odličja

18.00 – 20.00 Gala-program

- Himne
- Gradišćanski tamburaši
- KUD „Veseli Gradišćanci“ - Splitski plesovi
- Plesna grupa „Tamburica“ - Slavonski žetveni običaji
- Hrvatski pjevački zbor iz Kaniže - Zaiske hrvatske melodije
- KUD „Baranja“ - Plesovi iz Baranje
- Pjevački zbor „Korjeni“ - Pjesme iz Podravine
- Plesna grupa „Vodenića“ - Bunjevački plesovi
- Tamburaški sastav iz Umoka - Gradišćanske pjesme
- KUD „Veseli Gradišćanci“ - Urdanska svadba

PROGRAM
PRIREDBE

GLAVNA I ODGOVORNA UREDNICA: Branka Pavić-Blažetin, tel.: 72/435-416, e-mail: branka@croatica.hu, NOVINARI: Stipan Balatinac, tel.: 79/454-614, e-mail: baltinac@croatica.hu, Bernadeta Blažetin, tel.: 93/383-034, e-mail: beta@croatica.hu, Tímea Horvat, tel.: 94/315-479, e-mail: tiho@croatica.hu, LEKTOR: Živko Mandić, tel.: 1/256-0765, e-mail: zsviko@croatica.hu, KOREKTOR: Kristina Goher. ADRESA: 1065 Budapest, Nagymező u. 49. Tel./Fax: 1/269-2811, tel.: 1/269-1974, e-mail: croatica@croatica.hu – ZA POŠTANSKE POŠILJKE: 1396 Budapest, Pf.: 495. OSNIVAČ: Savez Hrvata u Mađarskoj. IZDAVAČ: Croatica Kht. RAVNATELJ: Čaba Horvath. List širi posredstvom Mađarske pošte, na osnovi preplate na žiroračun: CITIBANK Rt. 10800014-30000006-10612032, redakcija Hrvatskoga glasnika i alternativni širitelji. Pretplata na godinu dana iznosi: 4160,-Ft. List pomaže Javna zaklada za nacionalne i etničke manjine u Mađarskoj. Rukopise, fotografije i crteže ne čuvamo i ne vraćamo. TISKARSKA PRIPREMA, TISAK: CROATICA Kht., 1065 Budapest, Nagymező u. 49.

HU ISSN 1215-1270